

(כל הכרזות שמורות)

הוצאת מקי מן ההסתדרות היא כנגד האפשרות. עוד לפני התכנס ועידת ההסתדרות, וגם בוועדה עצמה, יתקיימו במוסדות ההסתדרות ויכוחים סוערים על כך. חוגים רחבים בצמרת מפא"י סבורים שעתה השעה המתאימה להרחיק את חברי מקי, לאור עמדתם בשאלת קרן המגן והצדקתם את משלוחי הנשק לעבד אל-נאצר.

היכון לגיווי-דעת חריפים ביותר דווקא מפי משה שרת. שר החוץ, שנחשב עד כה כבעל דעות מתונות בענייני חוץ, עבר מהפכה נפשית ונמנה עם הקיצוניים ביותר.

מוסד מיוחד למימון קניית נשק למען ישראל יקום באמ-ריקה. משה שרת יטפל בהקמתו עוד לפני שיחזור לישראל, יעמיד בראשו את הנרי מונטרו, "מלך השוורים" שפרש ממלוכה העצמאות אחרי שרב עם לוי אשכול. לצידו יעמוד בתפקיד החדש דוב יוסף, שיאריך את שהותו בארצות-הברית לכמה חדשים נוספים.

אחדות-העבודה ומפ"ם לא ייזחמו ככל כוחן להעלאת השכר היסודי משנת 1956. בשתי המפלגות מתגבשת עתה הדעה כי אחרי הצטרפותן לממשלה עליהן להתאים את עצמן במידה מסויימת לקו המפא"י, הן תומך בהקפאת השכר כדי למנוע איני-פלציה.

גם הציונים-הכלליים לא ינקמו קוץ קיצוני אנטי-ממשלתי. למרות שכל השרים הכלליים הם חברי מפלגות הפועלים, נתן שר-המסחר פנחס ספיר הבטחות מסויימות לגבי הקו העתידי שלו. כתוצאה מכך נשאר איש היוזמה הפרטית, יוסף גלמן, בתפקידו כמנהל המשרד, אף כי נתבקש במפורש על-ידי מפלגתו הצי"כית להתפטר.

בקרב תשמעו בשורות מ-שמחות עוד יותר בשטח הפיזי הנפטי בארץ. תוצאות החקירות הגיאולוגיות שנערכו באזורים שונים ואשר טרם ניתנו לפירסום הנין מעודדות ביו תר, מרמזות על אפשרות גילוי מקורים עשירים מאד של הזהב הנוזל, בעומק רב מזה אשר אליו הגיעו הקוודחים בחלץ. בקשר לכך נטע פקיד ממשלתי בכיר לארצות-הברית, בניסיון לרכוש בחזרה מידי החברות האמריקאיות את הזכויות שנמסרו להן בשעתו על-ידי ממשלת יש-ראל. אך חברות אלו סירבו לוותר על חלקן, מתכוננות להתחיל בחיפושים ממי-שיים.

צפה לשינויים נוספים ב-משרד-החקלאות, על אף המשא ומתן המייגע שקדם להסדר הנוכחי. תנו עתה-מושיבים לא תשלים עם המצב ה-קיים, בו תפוסות כל ארבע המשרות ה-ראשיות בידי אנטי-קוביצים (השר וה-מנהל: איחוד הקבוצות, התת-שר: ה-קבוצה המאוחדת, סגן-המנהל: הקבוצה הארצי). התוצאה המשוערת: פיטורי המנהל הנוכחי, חיים גבתי, איש איחוד-הקבוצות של מפא"י, ומסירת תפקידו לידי נציג תנועת המושבים, השייכת אף היא למפא"י.

חלופי-גברא יחולו בעתיד הקרוב בשגרירות ישראל באר-צות הסקנדינביות. הציר הנוכחי אברהם ("אברשה") ניסן יחזור לישראל, יעמוד בראש אחת המחלקות בוועדה הפועל של ההסתדרות.

פנחס לבון לא יחזור בקרוב לכמה הפוליטית. מאז פוטר מתפקידו כשר-הבטחון הוא מקיים מצב של ברוגז בלתי-רשמי עם מפא"י, סירב לקבל על עצמו כל תפקיד מלבד חברותו בכנסת, מתכוון עתה לכתוב את תולדות תנועת גורדוניה, שהוא נמנה עם מייסדיה.

שוב יחולו שינויים בהדור, צהרון מפא"י הכושל. אולם התכנית שלק את העורך יונה יגול נגנזה לפי שעה, מאחר שנתברר כי יגול עזב-טופית את קיבוץ דגניה ב', לא יוכל לחזור לשם.

מהפכה גמורה עומדת להתחולל במבנה המכוניות בעולם. תוך שנתיים ייכנס לשימוש מעצור אוטומטי המופעל על-ידי מכשיר ראדאר המותקן בחרטום המכונית, ישעצור אותה גם כשאין הנהג עצמו מביחן במכונית או בגוף אזור הנמצא בדרכו. תוצאה בטוחה: הפחתה ניכרת של מקרי-המוות בדרכים.

עוד יותר גדולה תהיה המהפכה שתחול תוך 10 שנים: הטראנסמיסיה הגדולה מונחת למכונית, המפעילה כיום את הגלגלים האחוריים, תתבטל לגמרי. במקום זה יותנעו ארבעת הגלגלים בכוח סילוני-גזא, דבר שיגרם לחסכון גדול בבנוין ולהקטנת משקל המכונית.

העם
המשבר הנוסתר

השבוע עבר משבר נוסתר על המדינה. לא היה זה משבר אימוץ, אלא משבר החלטה. החלטה אכזרית, אדירת-אחריות, עמדה לפני ההנהגה, בזה אחר זה עברו הימים, מבלי שיקרה דבר. יותר ויותר היה נדמה כי אין כלל בראש המדינה אדם המסוגל להחליט. האנשים האחראים בצמרת התחמקו, היססו, גימגמו. למעשה הסתכלו כולם לעבר איש אחד ויחיד, גילגלו את כל האחריות על כתפיו. משך שש שנים יצרו ידיים ואיברים פולחן אישי מסביב לדויד בן-גוריון, התרגלו לרוץ אליו בכל שעת-משבר, שמחים שיש אדם אחד הולקת את כל האחריות על עצמו.

דוד בן גוריון (69) ומשה דיין (40) מחול -- צעיר בן 37

החודש נסתבר שיש ליקוי בשיטה זו. כי בן-גוריון הוא אדם זקן, לקוי בכריאותו ועייף. גם הוא לא יכול להחליט. זקנים וישישים. אחת הטרגדיות של המצב הנוכחי היא כי בראש המדינה היריבה עומד קצין רענן בן 37, הנמצא בשיא כוחו הגופני והנפשי, מוכן להחליט במהירות החל-טות גורליות ולהפסיע את העולם בצעדיו המקוריים. אותה שעה עמד בראש ישראל, מול גמאל עבד אל-נאצר, דויד בן-גוריון הקשיש, שעבר את יום-הולדתו ה-69, מוקף אנשים זקנים וישישים. האדם הצעיר היחיד התופס כיום עמדה מרכזית במדינה הוא משה דיין, ראש המטה הכללי, בן ה-40.

תוצאת ההסכנות נתגלתה השבוע לכל קר רא עתון. בין הידיעות על השטפונות והגשמים בשפלה ופלישת הארבה האדום בדרום, לבין ההודעות על גילוי מכשירי-האננה בבית חסי מקי, יותר ויותר נראתה כותרות שבישרו רעות גם מן הזירה המדינית החיצונית. היה ברור כי מצבה של ישראל קודר והולך.

האיחור השני. עוד לפני שבועיים היה העולם כולו מוכן בלבן לפלישת כוחות צה"ל דרומה, משוכנע כי המעשה העגום הפך בלתי-נמנע לאור הודינות מצריים. אהדה ראשונה זו למצבה של ישראל פגה בימי ההיסוס: יותר ויותר נראתה ישראל כמפ-ריעת-השלום טרדנית בינלאומית. קלע למטרה אותו פרשן שהפליט השבוע, מיואש: "הממשלה איחרה את שעת-הכוכב למיבצע שלום. עכשיו היא מאחרת גם את המועד למיבצע של מלחמה!"

מדיניות
מהדורה שניה

בדייקנות פרסית הצדיעו החיילים תבושי משמאל, בת הרמטכ"ל, יעל דיין (16).

כובעי-הפלדה הגרמניים בשדה-התעופה ה-ספרדי. ג'ון פוסטר דאלס בא לבקר את הגנרליסימו פראנציסקו פראנקו. לעין היש-ראלית היה זה ביקור בעל אופי כמעט סמלי. כי דמותו של פראנקו מזכירה מחזה שעמד השבוע, לפי כל הסימנים, להתחוש במהדורה חדשה, מיוחדת לישראל.

כשמרד הגנרל הספרדי הנמוך והשמנומן נגד ממשלתו החוקית, לפני 19 שנה, ססו מעליו מטוסים גרמניים, דהרו לפניו שרירי גים איטלקיים. אולם מעצמות המערב רצו בשלום. הם לא עזרו לממשלה החוקית הנת-קפת. הם דאגו רק לניטרליות מוחלטת: שיוון גמור לתוקף ולנתקף.

לאורך זה נערכה קומדיה מיוחדת במינה: כל המדינות הסכימו החגיגית שלא לספק שום נשק לשום צד. נערכו ישיבות, נשלחו ועודות-ביקורת. הכל היה בסדר מופתי: פרט לעובדה שכל אותו זמן זרמו כמויות עצומות של נשק פאשיסטי לגנרל פראנקו. בחסות "איה-התערבות" המהוללת נשברה הממשלה הספרדית באיטיות ובשיטתיות.

אחד מראשי המדינאים שיזמו או מיבצע זה: אנתוני אידן, איש משרד-החוץ הבריטי.

המוסר של 1936. בינתיים זרקה השיבה בשערן של סר אנתוני היפהפה, אך הוא היה השבוע כפורמה הישנה. הוא הציע ל-ישראל להתפשר עם הערבים על-ידי וויתור על שטחים (דבר ששום ערבי טרם הסכים לו). אותה שעה נשמעו בלונדון ובושינגטון הצעות להטיל "אמברגו" על משלוחי-הנשק למרחב, לשני הצדדים. מאחר ששולחי הנשק למצריים אינם מקבלים, בדרך כלל, עצות בלונדון ומושינגטון, היתה התוצאה ברורה.

קיים הבדל גדול בין מטוסי-השטוקה הגר-מניים לבין מטוסי-הסילון הטסים במהירות הקול; בין הגשק הנאצי והפאשיסטי המיושן לבין איכות השיוון והתותחים המודרניים. אולם המוסר של 1936 לא התקדם כלל. הוא נשאר כפי שהיה.

יחסים מרחביים
כן וגם לא

אחירה מתוחה שררה בחדר מסי 226 של בנין האו"ם. זה עתה הודיעו סוכנויות הידי-עות על הקרב ליד ניצנה. ד"ר מחמוד פאווי, שר-החוץ של מצריים, עמד להתראות עם ה-עתונאים לפני חזרו באופן בהול לקאהיר. קודם לכן יצא במפתיע לפגישה עם מזכיר האו"ם והגנרל אדיסון ל. מ. ברנס.

נוסף על העובדות האלה השפיע עוד פרט אחד על הפגישה: הראיון של שר-החוץ ה-עיראקי עם דויד הרוביץ, נציג העולם הזה באו"ם, בו הודיע כי יש אפשרות מעשית ל-שלום עם ישראל (העולם הזה 943). קטעי העתונות של ראיון זה, שפורסמו ברחבי ה-עתונות היהודית בארצות-הברית, הגיעו אר-תו בוקר לאו"ם.

פואיץ ואילת. מודיע דויד הרוביץ מ מרכז או"ם:

"לפני שהופיע הד"ר פאווי ניגש אלינו עבד אל-מגיד חסן, קצין העתונות המצרי ה-חייכני המוכן תמיד ללחוך יריים. הוא שם לב לקטעי-העתון שהכיל את הראיון, שנקרא אותו רגע על-ידי נציג רויטרס שישב לידי. סיפרנו לו שזוהי קריאה של ד"ר ג'מאל ל-שלום במרחב, הוא הציע שנעלה את העניין במסיבת-העתונאים הזאת.

על כן, כשהגיע סוף סוף שר-החוץ המצרי ממשד המזכיר הראשי ופתח את המסיבה, קמתי ושאלתי: "ד"ר פאווי, מדינתך אמרה תמיד, כמו שאר מדינות ערב, שמשאומתן עם ישראל ייתכן רק על בסיס אחד, היינו: ביצוע החלטות או"ם ובידי ישראל. האם הדבר מכון גם להחלטות מועצת הבטחון, יחד עם החלטות העצרת?"

שר-החוץ היסט. הוא הבין כי בין החלטות מועצת הבטחון כלולה גם ההוראה למצרים לבטל את ההסגר הימי כסואץ ואילת. כן ולא, אמר לבסוף.

לא הנחתי לו. האם אין תשובתך אומרת כי מצרים מתנגדת למשאומתן על כל בסיס שהוא?"

היבטלר והד"ר פאווי. תשובת המצרי היתה מתפלפלת יותר מכל משפט אחר ש-שמעתי בחיי. "לא היה שום משאומתן", אמר, "לפני שאתה אומר מה יהיה הבסיס למשא-ומתן עליך לקבוע שישנו משאומתן. וזה אינו כך. אם וכאשר ידונו במשאומתן, נוכל לדון גם מה הבסיס. אולם מאחר שאין דנים